

13^η Μαρτίου, Ημέρα Μνήμης Πεσόντων Ηρώων Μαθητών

Μέρα μνήμης και τιμής η σημερινή για τους ήρωες-αγωνιστές, μαθητές και μαθήτριες, που βρήκαν τη δύναμη να υπώσουν τις ψυχές τους πάνω από τη λογική του συμβιβασμού και να πορευτούν τον δύσκολο και ανηφορικό δρόμο λευτεριάς. Στους πολύχρονους και πολύμορφους αγώνες της Κύπρου, η προσφορά της μαθητιώσας νεολαίας για ελευθερία και διατήρηση της εθνικής ταυτότητας υπήρξε ιδιαίτερα σημαντική.

Αξίζει να αναφερθούμε στον μαθητή **Ονούφριο Κληρίδη**, 17 ετών, τον πρώτο μαθητή που έχασε τη ζωή του κατά τα επεισόδια του Οκτώβρη του 1931, ο οποίος διαδήλωνε άοπλος μπροστά από το Κυβερνείο εναντίον της αγγλικής αποικιοκρατικής πολιτικής, εκφράζοντας τον πόθο του κυπριακού λαού για λευτεριά και ένωση με την Ελλάδα.

Μάταια, όμως! Έτσι, λίγα χρόνια μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και τη διάψευση των υποσχέσεων για αυτοδιάθεση των λαών, ξεσπά στην Κύπρο ο αγώνας του 1955-59, απελευθερωτικός και συνάμα αντιαποικιακός, με πρωτοπόρους τους νέους και τις νέες μας που πλημμυρίζουν τους δρόμους και διαδηλώνουν «*Για σένα, Κύπρο αθάνατη, πατρίδα σκλαβωμένη*», με έναν ακλόνητο ηρωισμό, αποτέλεσμα τριών παραγόντων: της παιδείας, της φιλοπατρίας και της υπέρβασης του εαυτού τους.

Θα ήταν παράλειψη άλλωστε να μην αναφερθούμε στην ιστορική μάχη που διεξήχθη στη στέγη της Σεβερείου Βιβλιοθήκης τον Ιανουάριο του 1956 ανάμεσα στους μαθητές του Παγκυπρίου Γυμνασίου και στις στρατιωτικές δυνάμεις της Αγγλοκρατίας, που συγκλόνισε την Κύπρο για δύο ολόκληρες μέρες.

Ξεχωριστή θέση στην καρδιά μας κατέχει ο πρώτος μαθητής που θυσιάστηκε στον βωμό της λευτεριάς, ο **Πετράκης Γιάλλουρος**, υπόδειγμα καλού μαθητή και σημαιοφόρος του Γυμνασίου Αμμοχώστου. Στη διάρκεια διαδήλωσης για το κλείσιμο του σχολείου του, στις 7/2/1956, μία σφαίρα των Άγγλων χτύπησε στο στήθος τον δεκαοκτάχρονο μαθητή, που έπεφτε για το δίκαιο του Αγώνα και την πίστη στον Θεό!

Δεκαοχτώ χρονών ο **Ευαγόρας** οδηγείται στην αγχόνη στις 13/3/1957, ένατος στη σειρά και τελευταίος! Ο πιο μικρός από τους απαγχονισθέντες, κατηγορηθείς για μεταφορά οπλισμού στο δάσος της Πάφου, ο ήρωας-έφηβος-μαθητής που δεν ξεστράτησε και δεν δειλίασε, ακόμη και μπροστά στον θάνατο.

Κατά την τουρκική εισβολή του 1974, νεαροί μαθητές σκοτώθηκαν εκτελώντας στο ακέραιο το χρέος τους προς την πατρίδα, όπως ο **Ζήνωνας Ζήνωνος** που χάθηκε στις 22 Ιουλίου του 1974. Μαθητές και μαθήτριες που άφηναν τα θρανία για να συμμετέχουν στις αντικατοχικές εκδηλώσεις μετά την τουρκική εισβολή του 1974, χωρίς φανατισμό και μικροκομματικά συμφέροντα, που ανέμιζαν μαζί με κυπριακές και ελληνικές σημαίες, που δεν ξεχνούσαν και ξενυχτούσαν μαζί με τις

μάνες των αγνοουμένων. Αυτή τη νεολαία θυμούμαστε σήμερα και αναλογιζόμαστε το χρέος μας σε μια μαρτυρική πατρίδα!

Συνοψίζοντας, η κυπριακή ιστορία είναι γεμάτη από ήρωες-μαθητές που πότισαν με το αίμα τους το δέντρο της λευτεριάς, που σφυρηλατήθηκαν μέσα από τους αγώνες και τις θυσίες στα ιδανικά της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας. Επώνυμοι ήρωες και ανώνυμοι αγωνιστές - μαθητές περπάτησαν τον δύσκολο, αλλά περήφανο δρόμο της προσφοράς και της θυσίας.

Αθάνατα, ένδοξα μαθητικά νιάτα της μαρτυρικής Κύπρου μας! Πώς να εγκωμιάσει κανείς τα ανδραγαθήματά σας;

Ο καθηγητής Ανδρέας Παστελλάς έπλεξε τον παρακάτω ύμνο προς τιμήν σας:

*«Τι να σας πω για Θερμοπύλες, Μαραθώνες,
όταν τη μάχη δίνετε με πέτρες στην αυλή μας;*

*Τι να σας μάθω ηρωικούς εξαμέτρους του Ομήρου,
όταν μετράτε λίγα δευτερόλεπτα
κι ύστερα ρίχνετε τη χειροβομβίδα;*

*Τι να ζητώ καλλιγραφίες από τα χέρια,
που έσκαβαν όλο το βράδυ χτες κρησφύγετα;*

*Ποιο τραγούδι ομορφότερο να πω
από τη σιωπή σας μπρος στα βασανιστήρια;»*

Ελένη Σιαμέλη, Φιλολόγος